

Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava tööühma 11.06.2019 kohtumise lauatööde tulemused

Arutelumetoodika: osalejatel paluti lauatöodes nimetada alaeasmärkide saavutamiseks vajalikke sekkumisi/mõjutamisviise ja seejärel hinnata nende olulisust.

Number lahtris „olulisus“ märgib lauatöös osalenute poolt sellele sekkumisele antud hääle arvu. NB! Lauatöös osalenute arv oli alaeasmärgiti erinev.

Programm	Alaeasmärk	Tegurid, mida mõjutada	Sekkumised/mõjutamisviisid	Kommentaariid(miinused):	Hinnang olulisusele (hääle arv)
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Tööandjate oskused ja suhtumine	palk vastavalt kraadile - mida kõrgem kraad, seda suurem palk ehk fikseeritud palgalisa seotud kraadiga		2
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Tööandjate oskused ja suhtumine	rohkem doktorikraadiga juhte ja töötajad igas sektoris (sh avalikus), tööandjate julgus palgata doktorikraadiga töötajaid		2
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Töökeskkond	asjaajamise (bürookraatia) lihtsustamine - et jõuaks selle kõrvalt tegeleda ka teadusega		
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Töökeskkond	kindlustunne töökohas, et projekti lõppedes ei kaoks töökoht - seda tagaks projektipõhisuse vähendamine	Projektipõhisuse vastuargument oli, et kui teadlastelt küsida, millele nad rahastust juurde tahavad, siis on need just projektid. Akadeemiline vabadus on projektipõhine.	3
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Töökeskkond	ülikoolidevahelise konkurentsi vähendamine - kööstöö ja täiendamise suurendamine		2
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Teadlaste oskused	luua teadlaste ja teaduse side kõikide haridusastmetega ja selle läbi tõsta sealset teaduspõhisust, lisaks õpetamiskvaliteedi (ja rahastuse) tõstmine ja läbi selle teaduspõhisuse suurendamine kõikides õppeastmetes.		
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Teadlaste oskused	rahvusvaheliste ekspertide ettevalmistamine (nt ÜROsse) - doktorikraadiga mingi valdkonna ekspertide ettevalmistamine, kes oskaksid ka erinevaid keeli (lisaks inglise keelele nt prantsuse ja hiina) ja saaksid aru maailmapoliitikast, et vastavas üleuroopalises või maailma organisatsioonis kaasa rääkida		1
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Teadlaste oskused	juhiomadused - nende arendamine doktorantuuris, et saavutada iseseisvus ja ei sõltutaks nii palju juhendajast		2
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Teadlaste oskused	üldoskuste arendamine (nt kommunikatsioon, ettevõtlikkus), et suudetak teadust kommunikeerida, oma teadussaavutusi ettevõtluses kasutada, poliitikas kaasa rääkida jne		1
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Maine ja nähtavus	kodanikuteaduse arendamine - teaduse populariseerimise ja järelkasvu kasvatamise üks vorme		
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Maine ja nähtavus	teadlased kui arvamusiidrid, nad on nimeliselt kaasatud ühiskondlikku ellu ja poliitilistesse otsustusprotsessidesse		4
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Paindlik karjäärimudel ja hindamine	sektorite vaheline mobiilsus õppes (doktorantuuris) ja karjääris - oleks võimalik korras ära käia (nt doktorantuuris praktika või juba karjääri edenedes mõne ettevõtte juures konkreetse probleemi lahendamine, aga ka pikemaajalisem ärakäimine), omandada teadmisi ja oskusi teistes sektorites ja siis oleks võimalus akadeemiasse naasta.		6

Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Paindlik karjäärimudel ja hindamine	hindamismudeli laiendamine, ühiskondliku panuse arvestamine akadeemiliste töötajate hindamisel ja projektitaotluste hindamisel. Ühiskondlikku panust, sh poliitikakujundamisesse, nähakse kui üht osa tööst. Nõ redeli väärtustamine, et oluliseks peetak ka teekonda.		1
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Paindlik karjäärimudel ja hindamine	teadlaste miinimumpalk - nagu on õpetajatel, et alla selle ei saaks maksta		
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Paindlik karjäärimudel ja hindamine	väärikas väljumine pensionieas		2
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Paindlik karjäärimudel ja hindamine	elukaare paindlikkus - võimaldaks akadeemilisse sfääri tagasi tulla peale seda kui ollakse lapsega kodus või pikemalt mingis teises sektoris		1
Teadus	Teadlase amet on ühiskonnas tunnustatud ja hinnatud karjäärivalik	Paindlik karjäärimudel ja hindamine	suhtumine postdok-i - muutus suhtumises, et ei sunnitaks minema välismaale postdok-i.	Vastuargument oli, et peab ikka välismaal ära käima, et silmaringi, oskusi ja võrgustikku arendada	
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Teadlikkus	Kohalikest ja rahvusvahelistest kõrgkoolide, teadusasutuste ja erataristute võimalustest ja tegevustest teavitamine		8
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Teadlikkus	Erialaorganisatsioonide kaasamine teavitustegevusse	Adapteri töhustamine	4
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Strateegiline juhtimine	Jätkusuutiku rahastusmudeli väljatöötamine, sh hinnastamine		9
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Strateegiline juhtimine	Ettevõtluse teadusvõimestamine (Disainibuldooseri ja disainiveduri mudeli näitel)	Teadusasutuste teadusvõimestamine	1
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Igapäevane majandamine, sh kasutajatugi	Kasutuspiirangute eemaldamine/ vähendamine		10
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Igapäevane majandamine, sh kasutajatugi	Kasutajatoe töhustamine		1
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Osalemise rahvusvahelistes taristutes	Osalemisotsuste strateegiline ja eesmärgipärane kujundamine ja vahendamine (Põhjamaade teaduskoostöö)		6
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Osalemise rahvusvahelistes taristutes	Alternatiivsete võimaluste otsimine (kalli liikmemaksuga taristute asemel sarnaste, taskukohasema liikmemaksuga võimalused)		0
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Taristu kasutamise menetlussüsteemi töhustamine (ettevõtetele)			2
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Intellektuaalomand	Intellektuaalomandi kommersialiseerimine ja selle finantseerimine		4
Teadus	Eesti teadlastel ja ettevõtetal on ligipääs kaasaegsele tippasemel teadustaristule	Intellektuaalomand	Intellektuaalomandi kaitse ja kasutamise väärtustamine ja täpsustamine		3
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigi strateegilised uuringud	uuringu teemade sõnastamine/valik		4

Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigi strateegilised uuringud	uuringute tellimise organisatsioonimudel (läbiviijate leidmine, mitte ainult Eestis)		0
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigi strateegilised uuringud	uuringutulemuste kasutamine, juhtimisstruktuur		5
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	valdkondlik teadus- ja arendustegevus	valdkondlike TA suundade (väljakutsete) tuvastamine		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	valdkondlik teadus- ja arendustegevus	lisaks TA tegevusele teadvustada ministeeriumites ka innovatsioonialast tegevust		2
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	regulatiivne keskkond/seadusandlus	toetada tuleks üksnes kõrge lisandväärtusega/ väiksema ressursimahukusega ettevõtlust	ei poolda kellegi välistamist, siinkohal iduettevõtete teema	4
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	regulatiivne keskkond/seadusandlus	maksusoodustused/erisused, asjaajamise lihtsustamine		9
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	regulatiivne keskkond/seadusandlus	ringmajandus, heitenormid, miinimumpalk - piitsa tüüpi meetodite rakendamine		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	regulatiivne keskkond/seadusandlus	riik peaks toetama riskide võtmist (ettevõtte käitub laenu rahaga teisiti)		4
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	teadlikkus	edulugude levitamine		3
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	teadlikkus	väärtustada leiutajate algatusi		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	teadlikkus	TAI mõtteviisi soodustamine, nt innovatsioonikoolid (sama tüüpi ettevõtetele)		4
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	teadlikkus	avaliku sektori innovatsiooniühend		2
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	teadlikkus	ettevõtetele suunatud meetmed peavad lähtuma ettevõtete erinevustest (iduettevõtted vs suured ettevõtted, tennusettevõtted)		0
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigi ja KOV innovatsiooniprojektid	TA mahukate välisinvesteeringute soodustamine		0
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigi ja KOV innovatsiooniprojektid	Riik/KOV kui referentsklient uuenduslikele toodetele ja/või teenustele		5
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigi ja KOV innovatsiooniprojektid	KOVide rolli suurendamine TAI tegevustes / regionaalsed nutika spetsialiseerumise valdkonnad		3
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigiettevõtted, omanikupoliitika	riik omanikuna peaks kajastama TAI tegevusi ühe osana riigiettevõtete strateegiat		4
Arendus ja innovatsioon	Eesti riik on aktiivne teadus- ja arendustegevuse kasutaja ning innovatsiooni nõudluse kujundaja	riigiettevõtted, omanikupoliitika	riigiettevõtted võiksid näidata eeskuju ja suurendada TAI kulude osakaalu ettevõtete kuludest 1%-ni kogukuludest	diskussioonis osalenud ei ole kursis vastava statistikaga, kuidas on tegelik olukord	5

Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	teadus-kommunikatsioon / avatud teadus	Abi teadlastele	Kuna teadlased ei pruugi ise olla head müügimehed, võiks olla koht või inimene, kes saaks aidata teadlastel tegeleda populariseerimistegevusega ning neid nõustada; ülikoolide PR nõrgapoolne, kaaluda ülikoolideülest lähenemist või ühisstrateegiat populariseerimisosakondade vahel	1
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	teadus-kommunikatsioon / avatud teadus	Turundus	Märgiti ära kui horisontaalne teema, et teadlasi peaks turundama iga kiirega seoses. Nii koolitama neid endid paremini turundama, ülikoolide poolne teaduse sots-majandusliku mõju näitamine kui ka ühiskonnas laiemalt teadlase mudeli laiendamine teooriat tegevast prillidega kuivikust laiemas arusaamiseni, mida kõike saab ja võib teadlaste abil korda saata	4
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Teadmiste- ja tehnoloogiasirde tugi	Nõustamisteenus ettevõtetele	Et ettevõtted teaksid üldse võimalustest ja nende potentsiaalidest kui nad panustavad TAIsse.	4
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Teadmiste- ja tehnoloogiasirde tugi	Rakendusuuringute institutsionaalne korraldus	Näiteks skaudid süsteemis. Võibolla pigem A&I3 teema	1
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Ülikoolide ja ettevõtete/avaliku sektori koostöö	Sobitustarkvara ettevõtetele	Üks uks ettevõtjale. Peaks olema koos kõik asjad: Rahastuse võimalused, teadusgruppide profiilid, teadus infra mida saab kasutada, konsultatsiooni võimalused, hangete registri abil profiling jne. Teha ettevõtetele ideekorje, mida tahetakse ja mis oleks abiks. Nõ uus Adapter, aga mitte lihtsalt parandada, vaid peab olema täiesti uus ja palju parem süsteem.	2

Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Ülikoolide ja ettevõtete/avaliku sektori koostöö	Sektoritevaheline mobiilsus	Ülikoolid avavad teadlastele võimalusi osaleda ettevõtluses/avaliku sektori töös teatud ajaperioodi jooksul. Doktorant Ettevõtlusesse (peab motiveerima ettevõtjaid). Praktika juurutamine, et oleks osa õpingutest igas valdkonnas.	-
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Ülikoolide ja ettevõtete/avaliku sektori koostöö	Koostööplatvorm, -võrgustik	Eesmärk viia kokku inimesi, eks võiks potentsiaalselt koos töötada. Kõik algab üksteise tundmisest ja jutuajamistest. Ürituste, koolituste jms korraldamine nii ülikoolides kui väljaspool võrgustiku loomise eesmärgil, kus oleks aega rääkida üksteisega ebaametlikus vormis	-
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Ülikoolide ja ettevõtete/avaliku sektori koostöö	Ettevõtete probleemide lahendamisel välisrahastuse kaasamine	TU hetkel seda ideed piloteerimas, leida ise ettevõtteid ja pakkuda, et nendega koos kirjutada grant	1
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Ülikoolide ja ettevõtete/avaliku sektori koostöö	Ettevõtete teadlikkuse suurendamine	Koostöövõimalustest, teiste ettevõtete edulugudest, ülikoolide teadusgruppide töövaldkondadest ja rakendatavusest	2
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Ülikoolide ja ettevõtete/avaliku sektori koostöö	Teadustaristu avamine, katselaborid	Teadustaristu juurde platvormid ja keskkonnad mida ettevõtteid saaksid oma toote või teenuse arendamiseks kasutada	3
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	spinn-offid, sh deep-tech	Rahastus	Riik peaks võimaldama rahastust TRL2->6, Angelid tulevad juurde alles alates TRL6. Eriti deep-tech spinn-offide rahastamise instrumendid, kuna seal on vaja palju suuremaid kulutusi, kui äppide idudel. Näiteks kindlustatud laenud vms	3
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	spinn-offid, sh deep-tech	Keskkond toote arenduseks	Erasektorile ligipääsetavad katselaborid, spinn-offidele soodsamatel tingimustel	-

Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	spinn-offid, sh deep-tech	Interdistsiplinaarsuse toetamine	Ülikoolides tuua erineva valdkonna inimesi kokku nii tudengi kui teaduri tasemel. Näiteks majandustudeng teeb uurimistöö keemialaboris toimuvate uuringute potentsiaalsest rakendamisest. Võiks toimuda ka ülikoolidevaheliselt, soodustada erineva profiiliga inimeste omavahelisi mõttevahetusi ja koostöid	1
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	spinn-offid, sh deep-tech	Ettevõtlikkuse suurendamine	Lisaks ettevõtlusõppele tekitada noortel julgus uusi asju proovida, vähendada kartust läbikukkumise ees. USA mudel - iga läbikukkumine on lihtsalt üks positiivne ja vajalik samm tulevase edu saavutamiseks	
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Intellektuaalomand	Ettevõtete teadlikkuse suurendamine	Ettevõtted peaksid aru saama IP jagamise kasust (kui ülikool näiteks turundab, teeb asjaajamise ära vms)	2
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Intellektuaalomand	IP jagamine teadlaste ja ülikooli vahel	IP peaks kuuluma ka loojale, et motiverida teadlasi	1
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Teaduse eksport ja import	Välismaa ettevõtlike ja/või teaduskogemuse soodustamine ja väärtustamine		2
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Teaduse eksport ja import	Suurettevõtete sissetoomine	Kes kasutaksid Eesti teadlastega koostööd ja tõstaksid kohalike teadlaste ja ettevõtete teadlikkust koostöömudelitest ja võimalustest	-
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Motiveeriv karjäärimudel teadlastel	Teadustegevuse parem hindamine	Kogemuse, mobiilsuse, rakenduste ja ettevõtete koostöö arvestamine ja soodustamine karjääris. Mitte vaadata ainult IPd, vaid näiteks mis toodete väljatöötamises on teadlane olnud kaasatud, millises ettevõttes töötanud ja selle kogemuse lisamine akadeemilisele hindamisele	4
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Nõudlus ja ambitsioon (era ja avalikus sektoris)	Nõudluse monitoorimine		2

Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi	Nõudlus ja ambitsioon (era ja avalikus sektoris)	Ettevõtete benchmarking	Näiteks hangete registri andmete abil ettevõtted saavad ennast võrrelda teiste sarnastega, teha järeldused oma lisandväärtuse kohta ja tõsta teadlikkust kuhu nad võiksid jõuda (see võiks minna ka Sobotustarkvara osaks).	-
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	Ettevõtete suurem ja sisulisem kaasamine õppekavade ja praktikakorralduse väljatöötamisse.		4
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	Praktikakorraldusprogrammide ellukutsumine		5
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	noored tudengid peavad lõpetama kõrghariduse, soovitatavalt nominaalajal		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	Lõputööde sisend peab tulema ettevõtjatelt		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	kasutada rohkem ettevõtjaid õppejõududena		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	tublisid teadlaseid rohkem kõrgharidusse (sest tublid teadlased juba a priori teevad koostööd ettevõtetega)		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	Olla kõrghariduse süsteemis paindlikum ühiskonnas toimivateks muudatusteks (n: tehnoloogiaareng)		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	Paindlikum liikumine õppekavade vahel		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	innovatsioonioskus peab olema kõrghariduse baasoskuste osa		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Kõrghariduse kvaliteet	kõrgharidus peab lõpetaja ettevalmistama elukestvaks õppeks		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA-d soosiv ettevõtluskeskkond sh maksusüsteem	Riigipoolsed innovatsioonitoetused		3
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA-d soosiv ettevõtluskeskkond sh maksusüsteem	Riigiabi reeglite ülevaatamine ja parem tõlgendamine		4
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA-d soosiv ettevõtluskeskkond sh maksusüsteem	keskkond peab toetama pikemaajalist planeerimist		1

Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA-d soosiv ettevõtluskeskkond sh maksusüsteem	Riik peaks sõnastama suure eesmärgi, mille poole kogu ühiskond püüdleb (a-la USA "inimene Kuule"		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA-d soosiv ettevõtluskeskkond sh maksusüsteem	Riik peab valima sektorid, mida eelisarendada		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA investeeringud	Tainvesteeringute kaasfinantseerimine riigi poolt		3
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA investeeringud	Riigi investeering TAsse 1% SKPst		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA investeeringud	Erialaliitude ja EASI juurde innovatsiooni maaklerid, skaudid		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	TA investeeringud	Innovatsiooniteadlikkuse programmid		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	Pidev täiendõpe töötajatele, täiendõppe vorm peab olema lühikesed sutsud (pigem programmid), mitte kuid vältavad koolitused.		2
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	Teadlaste mobiilsusprogramm		6
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	Paindlikud õppekavad täiskasvanutele (ei pea lõpetama nominaal ajal)		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	Ettevõtlus doktorid ja magistrid		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	Riikidevaheliseks kaugtööks sots kindlustuse läbirääkimised riikide vahel		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	sallivuse tõstmine ühiskonnas		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	koolid ja lasteaiad välisekspertide lastele		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	inglise keelsed perearstid		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	rahvusvahelise maja teenuste arendamine ja tutvustamine		

Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	loovuse arendamine igas haridussüsteemi etapis (personaalse ande avastamine, arendamine, ettevõtlikkus (mitte ettevõtetus) harjumus		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Tööjõud	kampaaniad 50+ inimeste tööle võtmiseks		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Juhid - uus		juhtide kvaliteet, teadmised, oskus	3
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Juhid - uus	Arusaam kõrghariduse ja teadusasutuste töö korraldusest	sh tempode erinevus	
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Juhid - uus	Pikemaajalisem toote ja tehnoloogiaarengu planeerimine		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Juhid - uus	Ettevõtte strateegilise arendamise oskus ja harjumus (sh liikumine väärtusahelates)		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Juhid - uus	juhtide kvaliteeditõstmise programmid (sh mentorlus, coaching, konsult)		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Juhid - uus	keskastme juhtide arendamine		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Juhid - uus	juhtimisel arvestada inimeste töö aega sisse ka innovatsioonialased tegevused		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Võrgustikud - uus	osalemine nutikates ärivõrgustikes ja nende loomine		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Võrgustikud - uus	Väärtusahelatealane (sidusalade) teadlikkuse tõstmine		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Võrgustikud - uus	nutikas finantseerimine (fokuseeritus, riigiabi jne)		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Võrgustikud - uus	ekspordiühistute loomine (kooseksport)		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Võrgustikud - uus	tööjaotus võrgustikes, kes mida teeb		
Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Võrgustikud - uus	võrgustikesisene töötajate jagamissüsteem ja praktika		1

Arendus ja innovatsioon	Eesti ettevõtted on ambitsioonikad, motiveeritud, tahavad ja oskavad ning suudavad rakendada TA potentsiaali innovaatiliste lahenduste loomiseks	Võrgustikud - uus	võrgustike innovatsiooniprogrammid		1
Arendus ja innovatsioon	Eesti teadlaste töö tulemused leiavad rakendust väljaspool teadussüsteemi				
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Seadusandlus	Nullbürookraatia ellu viia, üks seadus sisse, üks välja" põhimõtte rakendamine (ülereguleerituse osas Eesti 3ndal kohal: http://nannystateindex.org/wp-content/uploads/2019/05/IEA_Nanny_state_index_2019_web.pdf). - Tõdeti, et ka ettevõtjad ise peaksid muutuma vähem bürokraatialikuks, mitte üksnes riik; - Leiti, et riik peab tagama tema poolt kogutud statistiliste andmete kättesaadavuse kõigile ja igal ajal. Sisuliselt soovitakse näha, et statistikaamet osutaks teenust ettevõtjatele selliselt nagu neil vaja on.		2
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Seadusandlus	Konkurentsivõimeline ja stabiilne maksukeskkond (Ettevõtluskeskkonna olulised osad on ka maksupoliitika ja tööjõupoliitika, mistõttu ei aktsepteerita argumenti, et see ei ole MKMi rida ja seega TAIESis seda ei käsitleta) (Leiti ka, et enam tuleks soodustada kasumi jätmist ja investeerimist EE-sse) (Eesmärk peab olema stabiilne, läbipaistev ja konkurentsivõimeline maksupoliitika. Ei nõustund aspektiga, et maksupoliitika ei ole ettevõtlusstrateegia osa.)		4
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Seadusandlus	Seadusandluses õiguselgus, "müra välja" regulatsioonidest, regulatsioonide rakendatuse läbimängimine		3
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Seadusandlus	SME-test (iga õigusakt läbib teatud meetoodika, et ettevõtjale langevat mõju hinnata ja halduskoormust hinnata)		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Tööjõud ja oskused	Elukestva õppe tegelik rakendamine (Targaks ettevõtluseks on vaja tarku inimesi, mis saavutatakse aga elukestva õppe toetamise kaudu – Eestis on aga elukestev õpe loosung kuivõrd see ei ole praktikas tegelikult rakendunud (tööandjad ega ka riik tegelikult ei soosi õppimise ja töötamise ühildamist)) (Leiti, et elukestev õpe ei ole praktikas realiseerinud, kuivõrd erinevad riigi tegevused seda tegelikkuses ei soodusta vaid pigem pärsivad. Näiteks toodi tasuta õppe lõpetamise juhul, kui tudeng asub paralleelselt tööle. Või siis see, et pea võimatu on hariduses ühe valdkonna pealt teise üle minna – pead alustama nullist, et teise valdkonna magistriõppesse saada või teise valdkonna loengutesse ligi pääseda.)		6
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Tööjõud ja oskused	Formaalhariduse liigen tähtsustamine (faktiteadmised on liiga hinnas, kuid loovuse arendamine vähene, toetada enam koolides loovuse arendamist) (Leiti, et EE-s on formaalharidus ületähtsustatud, mistõttu siin on vaja dogma muutust – teoorias ollakse tugevad aga praktikas ei osata teadmisi kuidagi rakendada.)		0

Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Töõjõud ja oskused	Rändepoliitikaga tagada töõjõud (Eesti maksusüsteem peaks rohkem toetama välismaise töö osutamist. Täna ei ole võimalik võtta palgale välismaist töõjõudu, sest maksulepped ei soodusta seda.)		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Töõjõud ja oskused	Haridussüsteem peab toetama majandusest tulenevat nõudlust		4
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Töõjõud ja oskused	Võimalikuks teha töötamine ja õppimine samal ajal (tudeng peab osakoormuse korral maksma, kuid oleks ju hea, kui saaks töötada ja õppida koos)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Elukeskkond ja avatus	Tagada kõik eluks vajalik välistöõjõule (inglise keeles teenindus, korterite üürimise võimalused, perearstid jne), tagada elukeskkond		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Elukeskkond ja avatus	Uued töövormid, osaajaga töötamise võimalused, mobiilsus, avatus uutele töövormidele ja tööturu paindlikkus (Leiti, et praktika täna paindlikku töötamist ei soosi, näitena toodi asjaolu, et EMTA nõuab töõtaja füüsilise asukoha määramist)		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Ettevõtlikkus	Kodulähedane järjepidev ja läbi elukaare ettevõtlusõpe (Ettevõtluskeskkonda kujundab olulises osas ettevõtluse ja ettevõtlikkuse haridus. Kui ettevõtluse haritus on madal, siis on ka ettevõtlikkus madal)		6
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Ettevõtlikkus	Vaja on tõsta KOVide võimekus ja tahet toetada investeeringute tulekut. Kui Tallinnas ja Tartus on see võimekus üldjoontes olemas, siis mujal mitte. Võtmeks on näidata sidet, kuidas investeeringu tulek on KOVile kasulik, ehk et mis sellest muutub (täiendav maksulaekumine, uus spordikeskus vms).		
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Ettevõtlikkus	Ettevõtlikkuse tahte ja vajaduse tekitame ja seda varajases eas (lasteaias)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Ettevõtlikkus	Alustava ettevõtja toetamine		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Ettevõtlikkus	Läbikukkumise aktsepteerimine ettevõtluses ja ettevõtja maine tõstmine		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Ettevõtlikkus	Finantsteadikkuse ja -oskuste kasvatamine		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Vastutustunne tarbijate, keskkonna ja sotsiaalses vaates (vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete propageerimist peeti oluliseks, kui rääkida ettevõtluskultuuri kujundamisest.)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Juhtimisoskuste, eestvedamise, kvaliteedijuhtimise arendamine, juhtimispädevus ettevõtetes madal (Tõdeti, et Eestis on ettevõtjatel puudulikud juhtimisoskused, mistõttu laiapõhjalisel ettevõtlusharidusel on väga suur ja oluline roll – paljud EE ettevõtjad ei pole midagi kuulnud ei kvaliteedijuhtimisest ega muust.)		4
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Erialaliitude turgutamine, avaliku sektori ülesannete delegeerimine ja teenuste tellimine riigi poolt		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Ambitsiooni kasvatamine ettevõtjate seas, toetused ambitsioonikatele, ideelaborid kasvu stimuleerimiseks (ettevõtlus ei piirduks üksnes elustiili ettevõtlusega.)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Meetmete disainimise osas koostööga seotud taotlustele soodustused (partnerite kaasamine ja asjatundjate kaasamine), sh rahvusvaheline koostöö		1

Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Koostöö ettevõtluskeskkonna arendamiseks (erialaliidud, klastrid jne), nägemus riigi poolt (infovahetus) (Leiti, et kõik erinevad poliitikavaldkonnad (keskkonnapoliitika, majanduspoliitika, maksupoliitika, haridus-teaduspoliitika jne jne) peavad käima ühte sammu ja aitama peamist eesmärki saavutada. Täna tegutsevad erinevad valdkonnad silodes, mistõttu on vastakaid poliitika, mis üksteist nullivad ja kahjustavad.)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Ettevõtjate ühenduste tegevuste soodustamine (võimalus liitudel muutuda tugevamaks) (Üks viis, kuidas koostööd sundimatult tekitada on korraldada kõiksugu ühiseid välis(õppe)visiite – kunagi olla „ideelabor“, mis olevat olnud hea programm, mida uuesti teha. Teine, mida mainiti, oli FR mudel, kus ettevõtetel on kohustus olla oma tegevusvaldkonna liidus ning riik katab 50% liikmemaksust, samal ajal delegeerides osa oma ülesandeid liitudele)		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Alt-üles initsiatiivide soodustamine, koostöö soodustamine toetuste puhul		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Koostöö ja ettevõtluskultuur	Horizontaalsed võrgustikud (turundus, meditsiin jne, ristinnoovatsioon)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Rahastus (Laudkond ei piiraks rahastust üksnes kasvufaasiga. Pigem leitakse, et rahastus peaks olema tagatud mistahes staadiumile, kuivõrd ka alustav ettevõtja vajab rahastust.)	Juurdepäas kapitalile ja erinevatele instrumentidele (sh kindlustus jne) (Ettevõtluseks on tarvis raha ja mitte üksnes kasvufaasis. Rahast rääkides ei tasuks keskenduda üksnes toetusmeetmetele vaid tasuks mõelda ka pangandusele ja kindlustusvaldkonnale) (Ka leiti, et ettevõtlusega tegelemise julgustamiseks ei peaks toetusmeetmed nõudma/eeldama õnnestumist.)		4
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Rahastus	Avalik sektor kui pioneer uuendustes (AI, hanked) - uute turgude avamine (riigi kui targa tellija aspekt, ehk et riik võiks oma hangete kaudu turge avada ja luua.)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Digivõimalused	Riigi registrite koostoime loomine (riigi registrite omavaheline suhtlemine tuleb päriselt toimima saada nii nagu ta on mõeldud, ehk siis „once only“ rakendamine. Näitena toodi EMTA-le ja SA-le andmete esitamine, mis laias laastus kattuvad)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Digivõimalused	Ettevõtetevaheliste tehingute kiirendamine (midagi tuleks ette võtta ettevõtete vaheliste maksetega – täpsemalt maksete toimumist tuleks tublisti kiirendada ja vähendada hilisemat raha liikumist. Põhimõte siis selles, et kui ettevõtete vahelised maksed toimuksid reaalajas, siis ei saaks tekkida olukordi, kus ühe ettevõtte maksejõuetus saaks mõjutada suurt ringi järgmisi ettevõtteid) (maksetega seotud raamatupidamislik aruandlus võiks olla läbinisti automatiseeritud (e-arvete kaudu), kuna palju ettevõtete ressursi läheb raamatupidamise peale.)		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Digivõimalused	Andmete turvalisus (Ettevõtjad on küll aruandluse digitaliseerimise poolt, kuid esmajärjekorras tuleb maandada ettevõtjate hirme seoses andmelekete ja -turvalisusega. Tundlikud andmed, ärisaladused jms ei tohi lekkida.)		0

Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Sobiliku ja targa taristu olemasolu	Taristu, mis toetab ettevõtlikkuse ja ettevõtluse arengut, sh regionides (Ettevõtluskeskkonna oluline osa on ka taristu (internet, elekter, teed jms) ning kui soovitakse ettevõtlust maapiirkondadesse, siis tuleb seal ka tagada korralik taristu ja mõistlike tasudega liitumine)		1
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Sobiliku ja targa taristu olemasolu	Luua võimalused ettevõtte digimajandamiseks		0
Ettevõtlus	Eestis on parim keskkond nutikale ettevõtlusele (sh iduettevõtted)	Sobiliku ja targa taristu olemasolu	Digitaristu (andmemahud riigil väiksed, eeldusi pole loodud andmete sisestamiseks riigi süsteemidesse, nt arhitektuurilised joonised, eri süsteemid küsivad eri kujul infot) (Kõlama jäi see, et riik nõuab andmeid lähtudes üksnes oma vajadustest ning ei arvesta siin reaalse eluga.)		0
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Turusignaalid	BI tegevus EAS-i poolt, andmete pealt näidata, kuidas e/v on võimalik turuväärtust tõsta ning oma ärimudelit ümberkujundada. Riigi andmemajanduse parem/efektiivsem korraldamine.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Turusignaalid	Riigi poolt pideva foresight-i tegemine, mis annab infot ja sisendit poliitikameetmete disainimiseks.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Turusignaalid	Erialaliitude tugevdamine, kompetents BI tegemisel ning ettevõtetele info jagamisel turul toimuvate trendide ja arengute kohta.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Sihtturud	Sihtturgudel uste avamine. Riigiesindajate visiitidele ettevõtjate kaasa võtmine.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Sihtturud	Äri- ja kultuurikeskkonnast teadlikkuse tõstmine, oskus saada aru kliendi probleemist		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Sihtturud	Ekspordinõunike arvu suurendamine, ettevõtjatele toetus sobivalt ekspordinõunikult teenuse ostmiseks (võib olla ka mõne teise riigi eraturul tegutsev aga sihtturgu hästi tundev konsultant/nõunik).		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Sihtturud	EAS välisesindust ja saatkondade tihedam koostöö ettevõtete abisatamisel välisurgudel.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Koostöö	Väärtusahelapõhise koostöö soodustamine. Eelisarendame/soodustame neid tegevusi, kus partnerite vahel eksisteerib juba tõhus/kvaliteetne koostöö ning kellel on tugev potentsiaal eksporditurgudel edu saavutada (Israeli, Korea ja Soome näide).		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Koostöö	Riigipoolne info jagamine erinevatest rahastamisvõimalustest, platvormidest, rahv. Võrgustikest, mis aitavad ettevõtjatel rahvusvahelistesse väärtusahelatesse siseneda.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Koostöö	Klastrite meede ümberdisainida väärtusahela põhiseks!		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Maine ja nähtavus	Maine ja nähtavuse suurendamiseks kasutada rohkem segmenteerimist (äriklient, teaduskonverentsi külastaja jne).		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Maine ja nähtavus	Eristumine: mõelda välja 2-3 märksõna/väärtust, millega Eestit üldiselt, ärikeskkonda, tööstust turundada. Ja siis tagada neid järjekindlalt. Näiteks nutikas rahvas, turvalisus ja puhas loodus. Tööstuse märksõnadeks võiksid olla paindlikkus, kvaliteet ja keerukate probleemide lahendaja vms.		

Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Ambitsioon	Ettevõtluskultuuri (toetusmeetmete disainimisel) ebaõnnestumise aktsepteerimine/lubamine, et mitte pärssida riskijulgust.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Ambitsioon	Järk-järguline üleminek toetustelt finantsinstrumentidele (kombinatsioon toetust ja finantsinstrumentidest), mis paneb ettevõtjat rahaga teistmoodi käituma.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Ambitsioon	Nõudluspoole poliitika: riik kui tark innovatsiooni tellija, olles ettevõtjatele referentskliendiks.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Ekspordikanalid	Ettevõtjate teadlikkuse tõstmine teistest mitte klassikalistest ekspordiiikidest. Samuti muutuvatest ärimudelitest. Seda peaksid oma tegevustesse põimima nii EAS, erialaliidud kui ka MAK-d.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Kapitali akumulatsioon	Peakontorid ja arendus Eestisse ning madala lisandväärtusega jupid väljapoole. Konkreetseid tegevusi ei suutnud välja mõelda.		
Ettevõtlus	Eesti ettevõtted ekspordivad kõrgelt vääringdatud tooteid ja teenuseid ning Eesti ettevõtetel on hea rahvusvaheline maine ja tuntus	Paindlik haridus- ja väljaõppesüsteem	Turusignaalid ning globaalsed trendid erinevates valdkondades võiksid mingil kujul ka haridussüsteemi jõudal, et kiirete muutustele oskustes juba aegsasti reageerida/ettevalmistuda.		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kohalike ressursside väärimine	Prioritiseerimine ja eelisarendatavate valdkondade valimine		5
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kohalike ressursside väärimine	Eesti TA rakendamine välisinvesteeringute kaasamisel (siire)		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kohalike ressursside väärimine	Eesti TA rahvusvahelise tuntuse suurendamine		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Ühendused ja taristu	Rahvusvaheliste otseühenduste arendamine (lennud)		2
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Ühendused ja taristu	Autonoomsete võrkude toetamine (elekter, vesi, kanalisatsioon jne)		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Tippspetsialistid ja kvalifitseeritud töäjõud	Ettevõtete TA töötajate koolitamine koostöös TA asutustega (koolitussüsteemi arendamine) sh ettevõtte põhised programmid		2
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Tippspetsialistid ja kvalifitseeritud töäjõud	Ettevõtete ja TA asutuste (sh rahvusvaheliste) koostöö suurendamine		6
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Tippspetsialistid ja kvalifitseeritud töäjõud	Välisspetsialistide kaasamise toetamine ja värbamise lihtsustamine		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kohalik huvi	Kõrgkoolide motivatsioonisüsteemi loomine		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kohalik huvi	KOV eelarve sidumine ettevõtete kasvu ja loodud töökohtadega		2
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kohalik huvi	Stabiilne ja läbipaistev ökosüsteem		1
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kohalik huvi	KOV vahelise ning KOV ja ettevõtete vahelise koostöö arendamine		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Vastutustundlikkus	SDG ka seotud innovatsiooni ja TA arendamine		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Vastutustundlikkus	Prioritiseerimine		

Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Väliskeskfond	Väliskeskonnast tulenevate riskide maandamine		
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kapitali kättesaadavus (Sise ja välis)	TA investeeringute toetamine		2
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kapitali kättesaadavus (sise ja välis)	Piirkondlike erisustega arvestamine sh vajalike tagatiste garanteerimine	Varad väljaspool keskkusi ei ole pankade jaoks likviidsed	1
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Kapitali kättesaadavus (sise ja välis)	Kapitali kättesaadavuse tagamine igas kasvufaasis		6
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Sisendhinnad	Tootmissisendite hindade võrdsustamine konkurentriikidega		2
Ettevõtlus	Eestisse kaasatud (välis)investeeringud on tehnoloogia- ja arendusmahukad	Sisendhinnad	Innovatsiooni soosiva ja konkurentsivõimelise maksusüsteemi arendamine		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Sihtkohad (Eesti, piirkond, kogukond) - uus	Vajalik muudatus sihtkoha turundusest sihtkoha juhtimiseks (rollide jaotus, mõtteviis, võimekuse arendamine)		5
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Sihtkohad (Eesti, piirkond, kogukond) - uus	Professionaalsed võrgustikud, koostöö arendamine erinevate tasandite ja sihtkohtade ning turismi ökosüsteemi osapoolte vahel		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Põhistatus (läbiv võimaldaja) - uus	Ärianalüüsi võimekuse suurendamine (sh turismi sotsiaal-majanduslikud mõjud) otsuste tegemiseks ja poliitikalikuteks		4
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Põhistatus (läbiv võimaldaja) - uus	Riikliku andmekorje kaasajastamine		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Elukeskkond ja avatus (ühendused, tasakaal)	Kogukonna kaasatus ja huvide arvestamine		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Elukeskkond ja avatus (ühendused, tasakaal)	Rahvusvahelised + siseriiklikud ühendused		3
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Elukeskkond ja avatus (ühendused, tasakaal)	Taristu investeeringud, sise- ja välituristi külastajatekonnaga arvestamine ka transpordi ja liikuvuse strateegiliste otsuste tegemisel ja elluviimisel		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Elukeskkond ja avatus (ühendused, tasakaal)	"Kohaliku pilgu läbi" (like a local) elamuste võimaldamine		1
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Elukeskkond ja avatus (ühendused, tasakaal)	Kultuuri kestlikkuse tagamine turismi arendamisel		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Kasvufaasi kapital	Kapitali kaasamine väljaspool Tallinna		1
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Kasvufaasi kapital	Ärimudelite arengu ja muutuse vajadus		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Kasvufaasi kapital	Põhistatus eriti regioonides		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Eristumine, fookus (tooted ja teenused)	Rahvusvaheline konverentsikeskus äri- ja teaduskonverentside korraldamiseks/maaletoomiseks		5
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Eristumine, fookus (tooted ja teenused)	Toetusmeetmed turismi infra/kvaliteedi/ärimudelite arendamiseks		
Turism	Eesti on turismiistkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Eristumine, fookus (tooted ja teenused)	Kvaliteedistandardid, -märgised		

Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Regulatsioonid	Uutele ärimudelitele avatud õiguskeskkond (sh tööseadus)		1
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Regulatsioonid	Stabiilne maksukeskkond		1
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Regulatsioonid	Nõuete, halduskoormuse vähendamine (sh paindlikumad keelenõuded teeninduses töötajatele, riigihangete jäiga süsteemi leevendamine)		
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Regulatsioonid	EL seadusloome mõjutamine Eesti huvides		1
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Turusignaalid/turundus	Kultuuri- ja spordisündmuste ning äri- ja erialaste konverentside kasutamine kui investeringute/elukeskkonna reklaam Eestis ettevõtlusega tegelemiseks		3
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Turusignaalid/turundus	Mõtteviisi muutus pelgalt turunduselt sihtkoha juhtimisele ja sisulisele arendamisele		
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Tööjõud	Valdkonna arengule vastav haridus		1
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Tööjõud	Ametikoha maine, juhtimiskvaliteet, sissetulekute suurendamine		
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Tööjõud	Paindlikud õpivormid, töömampsud		1
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Tööjõud	Välis­tööjõu kasutamise paindlikkus		
Turism	Eesti on turismi sihtkohana väärtustatud , eristuv, ligipäasetav ning loob ja ekspordib kõrge lisandväärtusega turisimitooteid ja teenuseid.	Tööjõud	Noorte tööturule sisenemisega tegelemine		